

Finaal advies van de FOD Economie – Algemene Directie Energie op ontwerpvoorstel 2064 van de CREG over de parameters waarmee de hoeveelheid in het kader van het capaciteitsmechanisme aangekochte capaciteit wordt bepaald

17 april 2020

Inhoudstabel

1. Context	3
2. Analyse van het voorstel CREG	3
2.1. Hoofdstuk 1 van het eindvoorstel	4
2.2. Hoofdstuk 2 van het eindvoorstel	4
2.3. Hoofdstuk 3 van het eindvoorstel	6
2.4. Hoofdstuk 4 van het eindvoorstel	6
2.5. Hoofdstuk 5 van het eindvoorstel	10
2.5.1 Argumentatie van PwC	10
2.5.2. Argumentatie door FEBEG	13
2.5.3. Argumentatie van Centrica.....	15
2.6. Conclusie.....	16
3. Aangepaste berekeningsmethode voor de parameters waarmee de hoeveelheid aangekochte capaciteit wordt bepaald	16
3.1. Consultatie.....	16
3.2. Aangepaste methode	17

Finaal advies van de FOD Economie – Algemene Directie Energie op ontwerpvoorstel 2064 van de CREG over de parameters waarmee de hoeveelheid in het kader van het capaciteitsmechanisme aangekochte capaciteit wordt bepaald

1. Context

De wet van 22 april 2019 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt teneinde een capaciteitsvergoedingsmechanisme in te stellen (hierna “CRM-wet”) voorziet in haar artikel 7undecies §2 dat de netbeheerder jaarlijks verslagen opstelt met een berekening van het noodzakelijke volume en met een voorstel van veilingparameters “op basis van een methode die wordt vastgesteld door de Koning, op voorstel van de netbeheerder, opgesteld na raadpleging van de marktspelers en na advies van de commissie”.

Echter, de Elektriciteitsverordening 2019/943, van toepassing sinds 1 januari 2020, bepaalt dat de lidstaat “de parameters waarmee de hoeveelheid in het kader van het capaciteitsmechanisme aangekochte capaciteit wordt bepaald” goedkeurt op basis van een voorstel van de regulator.

Het opvolgingscomité CRM (Algemene Directie Energie, CREG, Elia en kabinet van de Minister van Energie) heeft daarom reeds in 2019 beslist dat niet Elia, zoals bepaald door de CRM-wet, maar de CREG, zoals bepaald door de Elektriciteitsverordening, een methode zou uitwerken voor de bepaling van de volumeparameters.

De Minister en de AD Energie hebben het ontwerpvoorstel 2064 voor de bepaling van de volumeparameters van de CREG ontvangen op 18 maart 2020, gevolgd door een eindvoorstel op 24 maart 2020. Het ontwerpvoorstel bouwt grotendeels voort op de nota (Z)2024 van de CREG, die op 20 december 2019 aan de Minister werd overgemaakt.

Over deze nota (Z)2024 heeft de CREG een openbare raadpleging georganiseerd van 22 november 2019 tot en met 6 december 2019. Van 13 tot en met 20 maart 2020 heeft de CREG een openbare raadpleging georganiseerd met betrekking tot de hoofdstukken 4 en 5 van haar ontwerpvoorstel over de parameters waarmee de hoeveelheid in het kader van het capaciteitsmechanisme aangekochte capaciteit wordt bepaald. De resultaten van deze tweede bevraging werden aan Mevrouw de Minister van Energie en aan de AD Energie van de FOD Economie op 24.03.2020 verzonden. Ze zullen nadien op de website van de CREG gepubliceerd worden.

De AD Energie heeft op 1 april aan de Minister een advies op het voorstel van de CREG overgemaakt. Het voorliggende document is een update van dit advies, rekening houdend met de resultaten van de publieke consultatie die de AD Energie van 23 tot en met 27 maart 2020 heeft uitgevoerd op het voorontwerp van Koninklijk Besluit.

2. Analyse van het voorstel CREG

Het eindvoorstel van de CREG omvat 5 hoofdstukken. Enkel hoofdstuk 5 omvat de methodologie waarmee de parameters worden bepaald voor het aan te kopen volume in een capaciteitsveiling en herneemt grotendeels de principes en de methodologie die reeds de in nota(Z)2024 werden voorgesteld. De nieuwe hoofdstukken 3 en 4 behandelen andere, voorafgaande stappen in het proces ter vastlegging van de parameters. De AD Energie begrijpt deze toevoeging niet en acht deze buiten de voorstelbevoegdheid van

de CREG en buiten de context van de vraag van de Minister van 19.02.2020¹ ter voorstelling van een berekeningsmethodologie van het volume.

2.1. Hoofdstuk 1 van het eindvoorstel

De eerste drie hoofdstukken van het voorstel schetsen de context van het voorstel en vragen geen verdere analyse. Wat betreft hoofdstuk 1 van het voorstel, dat het wettelijk kader behandelt, betreft de FOD Economie wel dat de CREG bij haar selectie van de relevante wetgeving en passages, een zeer belangrijke passage uit de CRM-wet heeft verwijderd (CRM-wet artikel 7undecies, §2 – onderlijnde deel weggelaten door CREG):

“Uiterlijk op 31 maart van elk jaar, op basis van de verslagen en de adviezen bedoeld in het eerste en het vierde lid, met het oog op het verzekeren van het vereiste niveau aan bevoorradingszekerheid zoals bepaald in paragraaf 3, na overleg in de Ministerraad, geeft de minister instructie aan de netbeheerder om de veilingen te organiseren voor de onderzochte perioden van capaciteitslevering, stelt de parameters vast die nodig zijn voor hun organisatie en bepaalt het minimaal te reserveren volume voor de veiling die één jaar voor de periode van capaciteitslevering georganiseerd wordt. Dit minimaal te reserveren volume is minstens gelijk aan de capaciteit die gemiddeld minder dan 200 draaiuren heeft per jaar teneinde de totale piekcapaciteit af te dekken, vermeerderd met de onzekerheidsmarge vervat in de initiële volumeberekening uitgevoerd door de netbeheerder in het verslag bedoeld in het eerste lid, 1°.”

Dit onderlijnde deel is echter essentieel, want het bepaalt dat de Minister een instructie moet kunnen geven voor veilingen met parameters die ervoor zorgen dat de bevoorradingszekerheid verzekerd wordt. De AD Energie begrijpt niet hoe de CREG de methode van de parameters waarmee de hoeveelheid in het kader van het capaciteitsmechanisme aangekochte capaciteit wordt bepaald, heeft kunnen opmaken zonder hun doelstelling voor ogen te houden. Het negeren van deze doelstelling verklaart alleszins veel van de hierna volgende opmerkingen.

2.2 Hoofdstuk 2 van het eindvoorstel

Hoofdstuk 2 betreft de raadpleging van de stakeholders, met name:

ELIA, FEBEG, FEBELIEC, RENT-A-Port en D. Woitrin

1) Verschillende opmerkingen van ELIA over het voorstel van de CREG betreffen:

“Elia believes the methodology to be proposed by the CREG should focus on the determination of the volume (‘demand curve’) to be contracted in the framework of the CRM. Elia would also like to remind the CREG that the ‘need for a CRM’ and the ‘CRM calibration’ are two different aspects. As the ‘CRM need’ is demonstrated, and once the mechanism is approved by the European Commission, this mechanism will be in place for the duration for which the approval is granted. For each auction, different ‘calibration parameters’ need to be calculated. One of them is the ‘demand curve’ and the associated volume to be procured in each auction. Those parameters will be calculated using specific calculations and reports.”

Bovendien verwijst ELIA naar de “Bijdrage van Elia tot de Openbare raadpleging betreffende de ontwerpnota over de parameters waarmee de hoeveelheid in het kader van het capaciteitsmechanisme aangekochte capaciteit wordt bepaald” waarvan belangrijke opmerkingen in het eindvoorstel van de CREG

¹ Uittreksel van de brief van de Minister “Suite à la note (Z)2024 que vous m’avez transmise le 20 décembre 2019 concernant les paramètres de détermination du volume pour le CRM, et vu l’entrée en vigueur du Clean Energy Package (en particulier le Règlement 2019/943, art 25.4) au 01.01.2020, pouvez-vous me fournir, ainsi qu’à mon Administration, une proposition de méthodologie de calcul de volume ?”

niet in aanmerking genomen worden en in haar raadplegingsrapport weinig geargumenteed worden. Bijvoorbeeld:

“CREG’s draft note in using ‘near-scarcity hours’ in an Energy-Only Market (EOM) scenario might by definition underestimate the target volume to be contracted and is not consistent with the overall CRM goal and other parts of the CRM design as envisaged by the legislator.”

“The upward balancing reserve capacity requirements should be taken into account for calculating the target volume for the CRM.”

“CREG’s approach is a novelty with regards to what is done in other CRMs in which the objective of ensuring adequacy is reached via constructing demand curves around a ‘target capacity’ instead of via a pre-defined budget.”

“More specifically for Belgium, there is new capacity needed in order to meet the defined reliability standard. This need is not decreasing in the long run as confirmed by different studies.”

“The missing money of new capacity (i.e. of the best new entrant technology) is defined by the Net-CONE (fixed costs reduced by the expected market revenues). A well designed ‘demand curve’ should ensure that the point defined by the ‘target volume’ and the Net-CONE can be reached.”

“The ‘budget approach’ from the CREG leads to a capacity value [€/kW] which is lower than the expected range for Net-CONE. This would lead - by definition - to underprocurement of capacity and hence would fail in meeting the reliability standard for Belgium’s resource adequacy.”

“CREG proposes to choose the scenario or sensitivity giving the lowest capacity requirements as basis for the calculations.” et “The final scenario choice should be left to the Belgian authorities responsible for the security of supply of the country after public consultation of the scenario parameters”.

2) Meerdere belangrijke opmerkingen van de FEDEG over het voorstel van de CREG zijn verontrustend:

Wat het eerste deel betreft, wijst de FEBEG erop dat « Considering that the Belgian state is ultimately responsible for the Security of Supply we consider that FPS Economy’s position should be adopted in the methodology to apply for adequacy studies awaiting the finalization of the European methodologies.”

In het algemeen « FEBEG believes the current CREG proposal should be fundamentally reviewed ».

Wat betreft de vijf principes van de CREG (cfr. analyse van hoofdstuk 5 van het voorstel van de CREG hierna) argumenteert de FEBEG deze één per één en vraagt om het voorgestelde methode globaal te wijzigen.

In de mate dat de FEBEG de Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven van het land is en dat ze onvermijdelijke spelers zijn om aan de verschillende veilingen van het CRM deel te nemen om de bevoorradingszekerheid van het land te garanderen, moet hun (minstens gedeeltelijke) toetreding tot het CRM-proces verzekerd worden zodat het overwogen mechanisme resultaten oplevert en zijn doelstellingen bereikt.

De CREG antwoordt in een paar woorden op het raadplegingsantwoord van FEBEG en wuift de argumenten weg (het is onmogelijk om iedereen tevreden te stellen), zonder punt per punt op de verschillende bezorgdheden te antwoorden.

- 3) De opmerkingen van de heer Woitrin, bouwkundig ingenieur-expert erkend op het vlak van elektriciteit in België en voormalige directeur van de CREG, gaan ook in die richting:

Noemen we de conclusies van zijn rapport: "Dit ontwerp van nota (PRD)2024 dat weinig geamendeerd werd sinds de eerste versie ervan, moet dus fundamenteel herzien worden. Anders wordt/blijft het nutteloos."

"Het is nu zaak om het officiële dossier met de Minister te finaliseren en dit zo snel als mogelijk te laten goedkeuren door de nieuwe Europese Commissie met de grootste kans op succes. De maanden zijn geteld. Dit zou de implementatie van het Belgische CRM zo snel mogelijk toelaten en daardoor onze bevoorradingszekerheid garanderen na de sluiting van de kerncentrales in 2025."

- 4) Daarentegen zijn de commentaren van FEBELIEC en Rent-a-Port positief; ze steunen het voorstel van de CREG.

2.3 Hoofdstuk 3 van het eindvoorstel

In Hoofdstuk 3 geeft de CREG een overzicht van de verschillende stappen die nodig zijn tussen de invoering van een capaciteitsvergoedingsmechanisme en de bepaling van de parameters voor het aan te kopen volume tijdens een CRM-veiling en kadert het voorstel binnen dit proces.

2.4 Hoofdstuk 4 van het eindvoorstel

Dit hoofdstuk betreft de methodologie ter bepaling van het noodzakelijke volume en ter bepaling van de basisgegevens, zelfs als dit hoofdstuk in de praktijk eerder de fase vóór de bepaling van de parameters ontwikkelt. De CREG vraagt inderdaad in dit hoofdstuk dat er een nieuwe evaluatie van de nood wordt uitgevoerd. De AD Energie verwerpt opnieuw deze aanvraag en bevestigt, op basis van onderstaande elementen, de nood aan een mechanisme om de kloof te dichten.

Volgens de CREG moet de adequacy van de bronnen worden geëvalueerd en moet een eventueel probleem van de bevoorradingszekerheid worden geïdentificeerd op basis van de simulaties van verschillende scenario's. Volgens de CREG moet deze evaluatie methodologisch overeenstemmen met de nationale evaluatie van adequacy uitgevoerd overeenkomstig artikel 24 van de Elektriciteitsverordening. De CREG is van mening dat het belangrijk is om tot een nieuwe evaluatie over te gaan om verschillende redenen, na de goedkeuring door de Europese Commissie van het Belgische capaciteitsvergoedingsmechanisme, maar vóór de instructie om een eerste veiling te organiseren. Bij gebrek aan een Europese goedgekeurde en gepubliceerde methodologie, stelt de CREG voor om de methodologie te baseren op de methodologie gebruikt door Elia in haar studie van juni 2019 "Adequacy and flexibility for Belgium 2020-2030", aangevuld en rekening houdend met de commentaren van de CREG in haar studie nr. 1957.

Het debat over de effectieve behoefte aan een vergoedingsmechanisme werd reeds in juli 2019 heropend; daarom heeft de Minister de AD Energie en het Federaal Planbureau opdracht gegeven de opmerkingen van de CREG in haar studie 1957 te analyseren en snel en duidelijk een beslissing te nemen over het al dan niet bestaan van een capaciteitsbehoefte om de bevoorradingszekerheid te garanderen. De nota <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/Mecanisme-remuneration-capacite-Note-E2-02-10-2019.pdf> van de AD Energie bevestigde wel degelijk de nood. Deze nota werd nadien op 4 oktober 2019 door de Minister naar de Europese Commissie verzonden. De verschillende commentaren en verzoeken om aanpassingen van de CREG werden daarin de ene na de andere geargumenteed. De AD Energie besloot dat "Op basis van hoger vermelde literatuur waarin een behoefte is vermeld die vergelijkbaar is met die welke de TNB aanhaalde (universiteiten, onafhankelijke organisaties, enz.)" ze bevestigde op basis van de studie "Adequacy and flexibility for Belgium 2020-2030" dat "er in 2025 wel degelijk een behoefte

is aan nieuwe capaciteit” et dat “enkel de “energy only market” de investeringen in de nodige capaciteiten niet zal kunnen aantrekken om de bevoorradingszekerheid van België te kunnen garanderen.”

Nadien is de CREG in haar nota (Z) 2050 overgegaan tot bijkomende analyses van de door Elia gebruikte methodologie en vroeg daarbij dat:

- *De economische leefbaarheidstest moet gebeuren voor elk van de simulaties waarvoor een adequacy-simulatie werd uitgevoerd.*

- *Het gebruik van historische klimaatjaren (door Elia momenteel 33 klimaatwinters van 1982 tot 2015) dient rekening te houden met de gevolgen van de klimaatverandering.*

De AD Energie heeft volgende redenering uitgewerkt ten opzichte van de nota van CREG (Z) 2050, en in het bijzonder deze twee punten:

Ten eerste,

De AD Energie van de FOD Economie wenst dit debat niet te heropenen waarop zij reeds geantwoord heeft door in haar nota van 02/10/2019 als volgt te besluiten²: “Als conclusie erkent de AD Energie van de FOD Economie de relevantie en de nood aan een investeringsmodel in de adequacy-studies, zoals vermeld in art. 23 van de Electricity Regulation. Toch tonen de recente discussies, die zowel op nationaal niveau als op Europees niveau plaatsgevonden hebben, aan dat de oefening ingewikkeld is. Dit wordt verklaard door de veelvoud aan elementen die de keuzes van de investeerders begeleiden, maar ook door de bijzonderheden van de elektriciteitsmarkt die de economische theorieën moeilijk toepasbaar maken. De AD Energie van de FOD Economie stelt vast dat er tot nu toe geen enkele consensuele methodologie is die van het investeringsmodel een instrument voor besluitvorming maakt. Bijgevolg kan de AD Energie van de FOD Economie de bevoorradingszekerheid van België enkel evalueren op basis van de resultaten uit de adequacy-modellen die worden voorgesteld in de verschillende studies waarvan sprake in het begin van de uiteenzetting.”

Deze ontwikkelingen steunen eveneens op de nota van het Federaal Planbureau in bijlage van de nota <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/Mecanisme-remuneration-capacite-Note-E2-02-10-2019.pdf> : “*Analysis of the CREG comments on the Elia A&F study*», September 2019, *Danielle Devogelaer*: « *The point to at least look at the average instead of the P50 can be a valuable suggestion. In cases of risk averse behaviour it indeed can be a strategy of generators (suppliers) to rather opt for the median (mean (average)), although there are actors that state that they do not look at neither the median, nor the mean, but are asked to, amongst a variety of scenarios, choose “the most likely one”. The point is: the decision to invest in power production capacity is an individual decision of the market actor which is based, amongst other things, on their own profit prospects. Consulting the financial sector on this point might be revealing.*”

Toch stelt de AD Energie van de FOD Economie vast dat ondanks de kritieken op het investeringsmodel door de regulator, ondanks het feit dat niet al de door deze laatste voorgestelde verbeteringen ontvankelijk zijn (rekening houden met de inkomsten buiten de markt voor de CHP, enkel rekening houden met Pgemiddeld) en ondanks het feit dat er geen melding wordt gemaakt van de hypothesen van de studie van Elia die de door de CREG voorgestelde resultaten zouden kunnen compenseren (cfr. 2.3.3 van de nota van het FPB³ dat acht dat de totale vraag van 88,8 TWh in 2030 waarmee er in de studie van de TNB rekening wordt gehouden “bescheiden” is t.o.v. de hypothesen van andere gelijksoortige studies), de CREG zich toch baseert op de resultaten uit het investeringsmodel van de studie van Elia om te beweren dat de ernst van het gebrek aan energie na 2025 vermindert.

² <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/Mecanisme-remuneration-capacite-Note-E2-02-10-2019.pdf>

³ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/Mecanisme-remuneration-capacite-Note-E2-02-10-2019.pdf>

Ten tweede,

“De AD Energie van de FOD Economie erkent dat de vaststellingen van de CREG betreffende de verdeling van de LOLE-uren in functie van de bestudeerde klimaatjaren zeer interessant zijn. De impact zal geanalyseerd moeten worden en eventueel in beschouwing genomen worden in de volgende studie.

Als het rekening houden met klimaatverandering in de adequacy-studies op lange termijn noodzakelijk lijkt, blijft het niettemin een ingewikkelde oefening. Althans volgens de literatuur is de onzekerheid over de potentiële gevolgen van de klimaatverandering zowel op het Belgische niveau als op het Europese niveau immers groot. Vandaag zijn de meesten het er over eens dat de gevolgen⁴ zullen inwerken op:

- de vraag naar elektriciteit ten gevolge van de stijging van de temperaturen die leidt tot het tegengestelde effect in functie van de seizoenen: in het algemeen leiden warmere zomers tot een stijging van de vraag naar elektrische koelingssystemen, terwijl hogere temperaturen in de winter de vraag naar elektrische verwarming verminderen;
- de productie van hydro-elektrische energie ten gevolge van een wijziging van de neerslag en de temperaturen: zowel de jaarlijkse instroom als de verdeling van de instroom tussen de zomer en de winter zullen wijzigen. Deze wijzigingen zullen een impact hebben op de productie van hydro-elektrische energie, alsook op de investering in de reservoirs, en dus op de hoeveelheid water die tussen de seizoenen overgeheveld wordt;
- de gemiddelde jaarlijkse efficiëntie van de centrales voor thermische productie die geneigd zal zijn om te dalen: deze technologieën gebruiken water om de technische uitrusting af te koelen, en hogere watertemperaturen (ten gevolge van een stijging van de luchttemperaturen) zullen dus de energie-efficiëntie verminderen (het zogenaamde “Carnot-effect” (Carnot et al. 1890).

Het artikel van Golombek toont de complexiteit van het rekening houden met de effecten van klimaatverandering op de elektriciteitsmarkt, aan: *“Whereas the summer cooling effect suggests an increase in electricity demand, the summer inflow effect (less applicable precipitation in most countries) and the lower thermal efficiency effect have the opposite impact on electricity supply. All three effects put, however, upward pressure on summer electricity prices. Similarly, the winter demand effect (less heating) and the thermal efficiency effect tend to decrease winter production, whereas the inflow winter effect (more usable precipitation) has the opposite effect. The plant efficiency effect should imply higher winter prices, while lower winter prices should follow from reduced winter demand and increased winter inflow.”*

Gezien de aangevoerde elementen, onderlijnt de AD Energie van de FOD Economie het feit dat klimaatverandering zich niet enkel zal manifesteren door een vermindering van de koudegolven tijdens de winter, zoals aangekondigd door de laatste persartikels⁵.

In dit stadium wenst de AD Energie van de FOD Economie enkele elementen in herinnering te brengen die zij belangrijk acht met betrekking tot het in rekening brengen van de jaren 1984-1985 en 1986-1987 in de adequacy-studies van Elia:

- de databank die gebruikt is in het kader van de Adequacy&Flexibility studie van Elia is de *Pan European Climate Database* (PECD). Het gebruik van deze databank maakt het mogelijk om een zekere consistentie met de andere Europese studies te garanderen (o.a. de *Mid-term Adequacy Forecast*). De PECD werd door ENTSO-E ontwikkeld in samenwerking met de DTU universiteit van Denemarken. Het gebruik en/of de weging van bepaalde klimaatjaren ter discussie stellen komt

⁴ Golombek, Kittelsen, Haddeland; « Climate change : impacts on electricity market in Western Europe », 2012

⁵<https://www.lesoir.be/274947/article/2020-01-23/la-creg-pense-quil-faut-moins-de-capacite-en-raison-dhivers-plus-clements-2>

erop neer om de resultaten van al de vorige adequacy studies van de TNB en ENTSO-E ter discussie te stellen die deze databank hebben gebruikt;

- Elia heeft hetzelfde model als ENTSO-E in de MAF study gebruikt. Het gaat om het TRAPUNTA⁶-model. Dit laat toe om vraagprofielen per uur voor hele Europa te creëren. In de studie van juni 2019 en in de MAF 2019 staat te lezen dat “TRAPUNTA allows to easily perform electric load prediction starting from data analysis of historical time series (electric load, temperature, climatic variables and other). TRAPUNTA adjusts load time series using TSOs bottom-up scenarios that reflect future evolution of the market (e.g., penetration of heat pump, electric vehicles, batteries). The forecast model reads a diverse set of data sources (historical load profiles, temperature time series, heat pumps, electric vehicles, etc.) and can provide multi-year demand forecasts in hourly resolution. TRAPUNTA is a fundamental input to European adequacy studies performed by ENTSO-E. With regard to the past modeling approach, its utilization brings several advantages as (...) better treatment of historical profiles used in the forecasting process (correction of holiday periods, exceptional events, etc.)”;
- artikel 7bis van de Elektriciteitswet voorziet in het gebruik van de LOLE en de LOLE95 in de afwezigheid van andere normen. De LOLE95 wordt beschreven als “een statistische berekening op basis waarvan het voorziene aantal uren wordt bepaald gedurende dewelke de lading niet gedekt zal kunnen worden door het geheel van de productiemiddelen ter beschikking van het Belgische elektriciteitsnet, rekening houdend met de interconnectoren, voor een statistisch uitzonderlijk jaar”. Uit deze definitie blijkt dat het rekening houden met de statistisch uitzonderlijke klimaatjaren noodzakelijk zou zijn;
- maatregelen ter bestrijding van klimaatverandering zijn lopend in heel Europa.

Bovendien merkt de AD Energie op dat in de nota “Reactie op consultatie “Capaciteitsvergoedingsmechanisme : parameters waarmee de hoeveelheid in het kader van het capaciteitsmechanisme aangekochte capaciteit wordt bepaald””, ODE op dezelfde golflengte als de AD Energie zit⁷.

Als gevolg van al de aangevoerde elementen, sluit de AD Energie van de FOD Economie zich bij de CREG aan als deze met de historische klimaatjaren meer rekening wenst te houden teneinde de potentiële effecten van de klimaatverandering op de adequacy van het Belgische elektriciteitssysteem zo goed mogelijk te weerspiegelen; dit zal gebeuren zodra de wetenschappelijke elementen beschikbaar zullen zijn. Toch onderlijnt de AD Energie van de FOD Economie dat dit geen afbreuk doet aan de resultaten van de studie Adequacy&Flexibility van Elia, noch aan de studies MAF van ENTSO-E en de beslissingen die op deze resultaten volgden.

De CREG kan zich geruststellen: de Europese methodologieën worden momenteel ontwikkeld. De AD Energie van de FOD Economie verwondert zich ook over een dergelijke verbetering vanwege de regulator, aangezien de meeste punten die in de nota 2050 tot nu toe naar voren worden gebracht, reeds het voorwerp hebben uitgemaakt van discussies en antwoorden van de AD Energie van de FOD Economie, de verantwoordelijke speler van de bevoorradingszekerheid van het land (cfr. nota van oktober 2019).

⁶ Temperature REgression and loAd Projection with UNcertainty Analysis

⁷ “We kijken uit naar de publicatie van de door de CREG gevraagde analyse over klimaatverandering en koude winters. Het is duidelijk dat als klimaatverandering effectief invloed zou hebben op de ernst van toekomstige koude perioden, de bepaling van de klimaatjaren die voor de nationale toereikendheidstoets worden gebruikt, dienovereenkomstig zou kunnen worden aangepast. De instructie om deze aan te passen moeten de nationale autoriteiten geven, na een objectieve beoordeling van een panel van klimaatdeskundigen. Gelukkig is binnen België ruim voldoende internationaal erkende expertise aanwezig.”

2.5 Hoofdstuk 5 van het eindvoorstel

Dit hoofdstuk beschrijft de methodologie voor de bepaling van de parameters voor het aan te kopen volume. Volgens de CREG moeten vijf principes gerespecteerd worden door de parameters die het volume van de aankopen bepalen.

1. De invoering van een capaciteitsvergoedingsmechanisme dient om te voldoen aan de betrouwbaarheidsnorm(en), tegen een zo laag mogelijke kost en tegen een proportionele kost.
2. De methodologie om de parameters te bepalen van het aan te kopen volume in het capaciteitsmechanisme moet efficiënt kunnen omgaan met zowel een in de tijd stijgende als dalende betrouwbaarheidsbezorgdheid (adequacy concern).
3. De capaciteitsveiling die vier jaar op voorhand wordt georganiseerd (T-4 veiling) is vooral zinvol om capaciteit met een lange aanlooptijd (meer dan 1 jaar) te kunnen aantrekken.
4. Wegens de neutraliteit van de technologie kan er in de capaciteitsveiling niet gediscrimineerd worden tussen de verschillende technologieën.
5. Het capaciteitsvergoedingsmechanisme mag niet leiden tot het oversubsidiëren van capaciteit.

Daarna beschrijft ze omstandig:

- de scenariokeuze
- de betrouwbaarheidsnorm
- de bepaling van het volume voor het leveringsjaar
- de bepaling van het gereserveerd volume voor T-1 veiling
- de methodologie voor het opstellen van de vraagcurve voor de veilingen

Verschillende analyses steunen ons alternatief voorstel van voorontwerp, in overeenstemming met de vraag van Mevrouw de Minister.

2.5.1 Argumentatie van PwC

Ten eerste heeft de consultant voor de AD Energie van de FOD Economie, **PwC**, volgend document opgesteld:

Uittreksel uit de (interne) « Studie PwC , Opmerkingen betreffende het Publiek raadplegingsdocument van de CREG (PRD)2024 van 21 november 2019⁸ »

Die principes van de CREG zijn door de consultant van de AD Energie, PwC, geanalyseerd en laatstgenoemde heeft hierover de volgende opmerkingen geformuleerd in een interne nota ter attentie van de FOD Economie:

Bepaling van het volume en verdeling tussen T-4 en T-1 veilingen

1. De CREG pleit ervoor het scenario met het kleinste totale veilingvolume in aanmerking te nemen om het volume te bepalen dat moet gereserveerd worden in T-1 (Item nr. 76). Zoals hoger aangegeven bestaat deze

⁸ De volledige (interne) nota "Studie PwC , Opmerkingen betreffende het Publiek raadplegingsdocument van de CREG (PRD)2024 van 21 november 2019" kan op uitdrukkelijk verzoek desgevallend verstrekt worden.

aanpak erin dat met ervan uitgaat dat de situatie tussen de prognose die plaatsvindt het jaar dat voorafgaat aan de T-4 veiling en het jaar voorafgaand aan de T-1veiling, gunstiger zal evolueren (i.e. dat het capaciteitsvolume dat nodig wordt geacht voor het leveringsjaar in de loop der jaren daalt) dan wat voorzien is in het centrale referentiescenario. Voor zover dat referentiescenario een beeld moet geven van de meest waarschijnlijke prospectieve raming van de capaciteit die nodig is om aan de betrouwbaarheidsnorm te voldoen, bestaat er geen objectieve reden om een scenario in aanmerking te nemen waarin de capaciteitsbehoefte voor het leveringsjaar minder groot zou zijn (of groter trouwens).

2. Het volume dat voor een leveringsjaar noodzakelijk wordt geacht, heeft tot doel te proberen te voldoen aan de betrouwbaarheidsnorm voor dat leveringsjaar en ernaar te streven gedurende vele jaren aan hetzelfde criterium te voldoen. Wanneer dat vooraf geraamde volume een op de markt niet beschikbaar deel (of ten minste niet als dusdanig geïdentificeerd) van de capaciteit omvat, besluit de analyse dat er nieuwe capaciteit nodig is, hetgeen betekent dat er een veiling (T-4 veiling) moet worden georganiseerd in een termijn die toelaat dat dergelijke capaciteit beschikbaar kan worden (bouw, ingebruikneming). Wanneer die behoefte aan nieuwe capaciteit geïdentificeerd wordt, volgt uit die vaststelling dat er een tekort is aan beschikbare capaciteit op de markt. Op basis van die vaststelling is het dus relevant een T-4 veiling te organiseren om te garanderen dat tijdens het leveringsjaar de nodige capaciteit op de markt beschikbaar zal zijn om in de loop van dat jaar te trachten te voldoen aan de betrouwbaarheidsnorm. Voor de nieuwe capaciteit kan de organisatie van de veiling betekenen dat er haar (in functie van de door de CREG bepaalde drempels) meerjarencontracten worden toegekend.

3. Het sluiten van meerjarencontracten kan leiden tot een suboptimale situatie indien blijkt dat aan de betrouwbaarheidsnorm kan voldaan worden zonder de bijdrage van de overeenstemmende beschikbare capaciteit voor een of meer leveringsjaren komend na het leveringsjaar waarvoor zij aanvankelijk gecontracteerd waren. In de eerste plaats dient erop gewezen worden dat aangezien het gaat over een proactieve raming voor een jaar volgend op het leveringsjaar, het des te onzeker is dergelijke situatie te voorzien. Verder is het zo dat indien dergelijke jarenlange capaciteitsverbintenis in het kader van de veiling voortvloeit uit de objectieve analyse en uit het daaruit volgende referentiescenario, zij een onvermijdelijke nood reflecteert om te voldoen de betrouwbaarheidsnorm. Zonder die nieuwe capaciteit kan immers niet voldaan worden aan die betrouwbaarheidsnorm en wanneer de als noodzakelijk geïdentificeerde capaciteit in T-4 niet wordt veilig gesteld in de hoop dat zij ofwel niet meer nodig zou zijn dan wel dat zij in T-1 wordt veilig gesteld (in de vorm van bestaande capaciteit die niet voorzien is in het scenario of niet vooraf geïdentificeerd is) zou dit getuigen van onverantwoord beheer van de problematiek van de bevoorradingszekerheid (in die zin dat men dus een structureel risico zou aanvaarden om de betrouwbaarheidsnorm tijdens het leveringsjaar niet te respecteren).

4. De veiling wordt georganiseerd in T-4 om nieuwe capaciteit desgevallend de mogelijkheid te bieden deel te nemen. In de praktijk kan deze T-4 veiling ook worden gebruikt om voor de benodigde capaciteit contracten te sluiten met een deel van de bestaande capaciteit, zelfs al zouden voor die bestaande capaciteit ook contracten kunnen worden gesloten in het kader van de T-1 veiling. Een verdeling tussen T-4 en T-1 heeft tot doel het gezochte volume aan capaciteit voor het leveringsjaar veilig te stellen door het hanteren van concurrerende veilingen. Het concurrerende karakter, met als doel de kostprijs van het CRM te beperken, noopt om veilingen te overwegen met een voldoende aantal deelnemers voor zowel de T-4 veiling als de T-1 veiling. Voor een bepaald doelvolumen (bestemd om aan de betrouwbaarheidsnorm te voldoen) kunnen in theorie twee verschillende benaderingswijzen worden overwogen :

	T-4	T-1
Aanpak 1	Relatief omvangrijk % volume	Relatief beperkt % volume (saldo)
Aanpak 2	Relatief beperkt % volume	Relatief omvangrijk % volume (saldo)

Een benchmark met andere landen die over een CRM beschikken met een design dat vrij vergelijkbaar is met dat van België, besluit tot een groter volume toegekend in T-4 dan in T-1 (i.e. aanpak 1 in bovenstaande tabel). Dit is met name het geval in het Verenigd Koninkrijk (49,2 GW in T-4 vs. 4,9 GW in T-1)⁹.

5. In haar benaderingswijze pleit de CREG ervoor het volume dat voor de T-1 veiling moet gereserveerd worden te bepalen op basis van technologieën met een marginale kost gelijk aan de plafondprijs op de markt en door berekening van het aantal werkingsuren van de overeenstemmende capaciteit (per blok van 100 MW) om de "volume gap" te dichten die door ELIA geïdentificeerd is. Volgens de gekozen benaderingswijze stelt de CREG voor om voor de T-1 veiling een capaciteitsvolume te reserveren waarvan het aantal werkingsuren lager is dan 200 u, hetgeen op basis van de in de ELIA-studie beschikbare gegevens (cf. bijlage I bij de nota) betekent dat voor de T-1 veiling een aanzienlijk volume wordt gereserveerd (+/- 6 GW in 2025 en 2028 en +/- 8 GW in 2030).

Deze keuze van technologieën met een (hoge) marginale kost gelijk aan het prijsplafond op de markt leidt natuurlijk tot een laag aantal werkingsuren en derhalve tot een reservering van een aanzienlijk volume voor de T-1 veiling. In haar nota geeft de CREG geen toelichting bij de redenen waarom gekozen is voor technologieën met deze specifieke marginale kost (gelijk aan het prijsplafond van de markt) voor de bepaling van het volume dat voor de veiling T-1 moet worden gereserveerd.

Toepassing van het proportionaliteitsprincipe

De toepassing van het proportionaliteitsprincipe dat door de CREG beschreven is (item nr.87) doet twee vragen rijzen.

In de eerste plaats is de strikte naleving van de evenredigheidsformule ($\text{kost CRM} \leq \text{VOLL} * \text{EENS}$) die door de CREG bepleit wordt niet noodzakelijk verenigbaar met de strikte naleving van de betrouwbaarheidsnorm. Die potentiële incompatibiliteit [...] kan als volgt worden samengevat :

- De betrouwbaarheidsnorm is, per definitie, de verwachtingswaarde (statistisch gemiddelde over een groot aantal proefnemingen) van een statistische gebeurtenis (onderbrekingstijd per jaar, niet verstrekte energie gedurende een jaar). Wat de adequacy betreft, hangt het voldoen aan die norm af van de op de markt beschikbare capaciteit (MW).
- Aangezien het CRM op zich streeft naar de vergoeding van de capaciteit die nodig is om te voldoen aan de betrouwbaarheidsnorm, leidt het voldoen aan die norm tot een kostprijs, afhankelijk van het capaciteitsvolume.
- Behalve ingeval die betrouwbaarheidsnorm specifiek zou gedefinieerd zijn zodat moet voldaan worden aan die kostprijlimiet, is de kostprijs van het CRM, afhankelijk van het capaciteitsvolume, niet noodzakelijk minder hoog en kan deze niet beperkt worden door een limiet die berekend zou worden in functie van de kostprijs van het niet (punctueel) naleven van die norm zoals gevaloriseerd door de consument ($\text{VOLL} * \text{ENS}$).

Ten tweede stelt men vast dat VOLL een complex begrip is, afhankelijk van tal van parameters : klantencategorie, al dan niet aangekondigd karakter van de niet-levering, context, moment, duur en eventuele frequentie van de niet-levering, enz. In een context van adequacy van de bronnen wordt de betrouwbaarheidsnorm bedoeld in het CEP (artikel 25) door de lidstaat bepaald en uitgedrukt in de vorm van een "verwachte niet-geleverde energie" en "waarschijnlijkheid dat niet aan de vraag kan worden voldaan".

In haar proportionaliteitsformule (item nr. 87) vermenigvuldigt de CREG de ENS (niet geleverde energie, in feite de vermindering van de ENS die toe te schrijven is aan het CRM) met de parameter VOLL. In verband met de VOLL, wijst de CREG erop dat het gaat over de waarde van de vraag waaraan niet voldaan is (Value of Lost Load) voor de gebruikerscategorieën die eerst betrokken zijn bij een eventuele activering van het afschakelplan.

Hierbij dient te worden gewezen op het volgende :

- i. de betrokken VOLL-waarde is in dit stadium niet bepaald en de berekeningswijze ervan moet nog worden gedefinieerd.
- ii. het momenteel voorziene afschakelplan wordt geactiveerd per groepen van HS-posten (hoogspanningsposten) en op dit ogenblik is het technisch niet mogelijk de gebruikerscategorieën met de laagste VOLL structureel en nauwkeurig te viseren.

Als conclusie,

De methode voor de opmaak van de vraagcurve moet onafhankelijk worden opgesteld en daarbij moet abstractie worden gemaakt van de aanbodcurve die apart tot stand komt. In die context :

- i. laat het proportionaliteitsprincipe dat in de nota beschreven wordt niet noodzakelijk toe om de ex-ante vastgestelde betrouwbaarheidsnorm te respecteren.
- ii. moeten de clearingprijs en het volume, die het resultaat van de veiling zijn, overeenkomen met het snijpunt van de vraag- en de aanbodcurve.

Een budgettaire aanpak die kan leiden tot het sluiten van contracten hetzij :

- meer capaciteit dan het volume dat overeenstemt met dat snijpunt van de vraag- en aanbodcurve betekent dat de capaciteitshouders meer vergoed worden dan wat de consumenten bereid zijn te betalen in functie van het marginaal nut dat zij halen uit deze bijkomende eenheden.
- minder capaciteit dan het volume dat overeenstemt met dat snijpunt van de vraag- en aanbodcurve betekent dat de vraag van de consumenten niet beantwoord wordt en dat men een betrouwbaarheidsnorm aanvaardt die lager ligt dan die welke ex-ante was bepaald. In die context zou een wijziging van de vraagcurve betekenen dat de consumenten ertoe worden aangezet een lager marginaal nut te aanvaarden dan wat in de aanvankelijke vraagcurve was aangegeven. [...] »

2.5.2. Argumentatie door FEBEG

Vervolgens maakt **FEBEG** (cf. hoofdstuk 2 van het voorstel van de CREG hierna) de volgende commentaren op de vijf principes van de CREG:

- Principe 1 (De invoering van een capaciteitsvergoedingsmechanisme dient om te voldoen aan de betrouwbaarheidsnorm(en), tegen een zo laag mogelijke kost en tegen een proportionele kost)

“FEBEG disagrees to a large extent with several elements mentioned by CREG in its note (Z)2024 and in particular with the following statements:

- « De CREG herinnert eraan dat de Europese richtlijnen over staatssteun dateren van 2014. »
According to FEBEG, this does not mean they are not relevant anymore. FEBEG notes that CREG does not provide any alternative legislation.
- « De CREG wijst erop dat FEBEG geen argumenten aanhaalt die het proportionaliteitsprincipe onderuit halen. »
FEBEG referred clearly to the EEAG guidelines and the Clean Energy Package and explained how, on the ground of “proportionality”, CREG introduces a fixed budget which makes it impossible to achieve the target level of reliability. However, this is the first part of principle 1 and the first objective of any CRM.
- « De argumenten van FEBEG zijn gedeeltelijk gericht op het innovatief karakter van dit concept ».
This is not the case and FEBEG notes that CREG only reacted on a selected number of arguments put forward by FEBEG. In particular, FEBEG insists once again that it is incorrect to consider a CRM only based on costs and not considering the benefits. Those benefits are clearly presented in the Adequacy report of ELIA.

- “In de praktijk betekent dit criteria voor EENS en LoLE. De CREG gaat er dus vanuit dat enkel de toepassing van het LoLE-criterium - zoals door FEBEG voorgesteld - strijdig is met hoger genoemde bepaling van artikel 25, paragraaf 3.”

FEBEG only explained why the proposed approach does not ensure that the LOLE criteria is respected.

De AD Energie van de FOD Economie voegt eraan toe dat artikel 18 van het “Proposal for a Methodology for calculating the Value of Lost Load, the Cost of New Entry for generation, or demand response, and the Reliability Standard in accordance with Article 23 of the Regulation¹⁰ (EU) 2019/943 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on the internal market for electricity (recast)” voorziet in de “Conditions of Validity of the Reliability Standard definition”:

“1. According to IEM Regulation Article 25 (3), the Reliability Standard “shall be expressed as ‘expected energy not served’ and ‘loss of load expectation’”. Contrary to the Main Reliability Standard expressed in terms of a target LOLE according to the formula provided in paragraph 7, there is no economic justification for a reliability target based on the total value of EENS. An economically optimal Reliability Standard should rely on the incremental variation of EENS (i.e. the LOLE) and not the total EENS. For the same LOLE target, EENS may vary significantly depending on the supply/demand characteristics.

2. In absence of an economically justified target level of EENS, ENTSO-E recommends to use a reliability standard based solely on LOLE as defined in Article 17.”

De publieksbevraging van ENTSO-E is afgelopen ; de laatste hand wordt gelegd aan de analyse en de bijstellingen van de methodologieën. De verzending naar ACER is gepland binnen een maand, na 17 april 2020. Vervolgens beschikt ACER over drie maanden om de methodologieën te herzien en /of goed te keuren.

- « De CREG meent dat de risico’s op een niet aangekondigde afschakeling wegens een adequacy-probleem zeer gering zijn ».

CREG did not provide any argument for the assertion.”

- Principe 2 (De methodologie waarmee de parameters kunnen worden bepaald om het aankoopvolume in het capaciteitmechanisme vast te stellen, moet in staat zijn om efficiënt om te gaan met toenemende en afnemende betrouwbaarheidsproblemen)

“In addition to the comments made by FEBEG previously, FEBEG disagrees with the perfect foresight approach of CREG referring to only one scenario. In addition FEBEG duly notes that CREG acknowledges the costs and risks associated to the CRM : « Ook al zou het CRM-design de prijs tot nul moeten kunnen doen dalen ingeval de behoefte verdwijnt - wat de CREG betwijfelt want er zullen steeds kosten zijn die gepaard gaan met de verplichtingen en de risico’s die inherent zijn aan het CRM – dan zullen de lange termijn CRM-contracten onnodige kosten met zich meebrengen die door de consument gedragen zullen moeten worden.” According to FEBEG, it should be a key priority of CREG to address those costs and risks to avoid them as much as possible.

Secondly, it is rather paradoxical that on one hand CREG is extremely concerned about the cost of the CRM while on the other hand, if there is no need for capacity as argued by CREG, CREG fully discounts the effect that the result of the auction should be rather low.”

¹⁰ https://consultations.entsoe.eu/entso-e-general/proposal-for-voll-cone-and-reliability-standard-me/supporting_documents/191205_Methodology%20for%20VoLL%20CONE%20and%20reliability%20standard_public%20consultation.pdf

- Principe 3

“In addition to the comments made by FEBEG previously, FEBEG wishes to add following comment. Regarding the proposition made by CREG to split the volume to contract through the T-4 and T-1 volume, FEBEG takes the opportunity to mention that – contrary to what has been insinuated by CREG in the note (Z)2024 published in December 2019 (paragraph 96) – a large part of the volume to be contracted in the British CRM is done so in the T-4 auction following the DG Comp decision C(2019) 7610. The correct interpretation of the DG Comp decision on the British CRM is that at least 50% of the volume reserved for the T-1 (and not the full volume to be contracted through the CRM) should be contracted in this T-1 auction (for instance, in the case the adequacy concern would have been reduced between the T-4 and T-1 auction).”

- Principe 4 (De capaciteitsveiling die vier jaar op voorhand wordt georganiseerd (T-4 veiling) is enkel nodig om een capaciteit aan te trekken met een langere voorbereidingstijd (meer dan een jaar)).

“FEBEG reiterates its comments of the first consultation and, in particular, that the options to build new capacity after the auction T-1 do exist but are rather limited in terms of absolute volumes (e.g. for many types of capacities, a permit is needed for which the procedures last more than 1 year).

DG Comp has also confirmed the need to organize T-4 auctions in the UK capacity market decision on 24/10/2019 (7610) referring to the EEAG Guidelines as basis : “Some interested parties suggested the elimination of T-4 auctions or the organisation of additional weekly auctions or of T-2 auctions.

However, the organisation of T-4 auctions is necessary to ensure compliance with paragraph (226) of the EEAG, i.e. allow sufficient lead time for new investments. The Commission agrees with the UK’s argument (see recital (188)) that the need for T-2 auctions on top of T-4 and T-1 auctions is not justified. Moreover, weekly auctions would not provide the adequate long-term investment signal necessary to reach the CM objectives”.

- Principe 5 (Het capaciteitsvergoedingsmechanisme mag niet leiden tot oversubsidiëring van de capaciteit)

“FEBEG reiterates its comments of the first consultation¹¹. FEBEG wonders how such a principle which according to CREG is “impossible to apply 100%” is useful for the bidders. FEBEG members believe in a competitive process to avoid “over-compensation”.

2.5.3. Argumentatie van Centrica

Het betreft het antwoord van Centrica op de publieksbevraging over een methodologie die de parameters definieert voor de bepaling van de capaciteithoeveelheid aangekocht in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme van de AD Energie van de FOD Economie

Het [in het kader van de consultatie van de CREG vertrouwelijke] antwoord van Centrica op de bevraging omtrent het voorstel van de CREG was : “Zoals toegelicht in zijn antwoord op de bevraging die de CREG eind 2019 georganiseerd heeft, is CBS van mening dat het voorstel van de CREG inzake een vraagcurve

¹¹ “CREG states that the CRM should not lead to a compensation above the missing money. While FEBEG agrees with the principle, the following considerations should be taken into account: the CRM should not lead to a compensation below the missing money neither, eventually resulting in full-scale regulation of capacity prices and losing the advantages of a strong competition. [...] More fundamentally, FEBEG considers it as challenge to evaluate the assessment of missing money of the market parties. For FEBEG this is mainly due to uncertainty making it impossible to estimate ex-ante or even ex-post “the” missing money as it is also based on market participant’s assessment of risks and opportunities in the market.”

onder de vorm van “budget”, ernstige risico’s vertoont van onverenigbaarheid met de designelementen zelf van het CRM zoals voorzien in België, waarbij de kansen voor de invoering van een instrument dat in staat is om aan de behoefte te voldoen gecompromitteerd worden. Door het (i) market-wide aspect van het instrument, (ii) de communicerende vaten tussen de inkomsten uit de energiemarkt en uit het CRM, gematerialiseerd door het pay-back mechanisme en (iii) de onmogelijkheid om alle door de deelnemers in het CRM ingediende offertes te monitoren, was CBS de mening toegedaan dat deze budget aanpak ertoe zou leiden dat een groot deel van de financiering zou vloeien naar capaciteit met weinig of geen missing money en er daardoor niet voldoende financiering beschikbaar meer zou zijn voor de capaciteiten die echt nodig zijn om het adequacy-probleem op te lossen.

2.6 Conclusie

Rekening houdend met de resultaten van de publieke bevraging van de CREG op haar nota 2024 en de reacties van de marktpartijen zoals gecommuniceerd tijdens verschillende vergaderingen van de CRM-werkgroep, marktspelers, ontwikkelaars van potentiële projecten, waarvan de minimale toetreding verzekerd moet worden, en na analyse door de AD Energie, is geconcludeerd dat de methode zoals de CREG die voorstelt onvoldoende garanties biedt dat de doelstelling van het CRM, d.i. “het verzekeren van het vereiste niveau aan bevoorradingszekerheid”, te allen tijde gerespecteerd wordt in overeenstemming met de wet.

Daarom heeft de AD Energie, op verzoek van de Minister, een aangepaste methode voor de berekening van de volumeparameters ontwikkeld.

3. Aangepaste berekeningsmethode voor de parameters waarmee de hoeveelheid aangekochte capaciteit wordt bepaald

De door de AD Energie uitgewerkte methode is in lijn met andere Europese CRM’s, en is in overeenstemming met de CRM-wet en diens objectieven en met de geldende Europese wetgeving ter zake. Zij houdt onder meer rekening met de resultaten van de publieke bevraging van CREG op haar nota 2024 en de reacties van de marktpartijen zoals gecommuniceerd tijdens verschillende vergaderingen van de Task Force CRM.

De aangepaste methode is geformuleerd als voorontwerp van Koninklijk Besluit. Gezien de samenhang tussen beide, is de aangepaste methode ingepast in het reeds eerder door de netbeheerder ontwikkelde voorontwerp van “Koninklijk Besluit tot vaststelling van de methodologie voor capaciteitsberekening en parameters voor de veilingen in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme”. Ingevolge de nieuwe methode en het daarmee samenhangende proces zijn ook aan dit reeds eerder gepubliceerde voorontwerp van KB enkele wijzigingen aangebracht.

De AD Energie heeft van 23 maart 2020 tot en met 27 maart 2020 een openbare raadpleging gehouden over het geheel van aanpassingen aan dit voorontwerp van KB (dit is: de nieuwe elementen en de daaruit voortvloeiende aanpassingen aan het reeds eerder gepubliceerde KB). Hierop zijn acht reacties ontvangen – zie bijlagen 1 en 2. Ingevolge de publieke raadpleging is het voorontwerp aangepast – zie bijlagen 3 en 4 voor de finale versie van het voorontwerp van Koninklijk Besluit.

3.1. Consultatie

De AD Energie heeft een publieke consultatie op de aangepaste methode uitgevoerd van 23 tot en met 27 maart 2020. Hierop hebben 8 partijen gereageerd:

1. Centrica Business Solutions
2. CREG

3. D. Woitrin
4. Elia
5. Febeg
6. Febeliec
7. ODE
8. Rent-A-Port Green Energy NV en SRIW-Environnement SA

Het consultatierapport is terug te vinden in bijlage 1. De integrale reacties zijn terug te vinden in bijlage 2 (uitgezonderd een als vertrouwelijk aangemerkt onderdeel van één van de ontvangen reacties).

Uit de consultatie komt naar voor dat een meerderheid van de partijen de aangepaste methode ondersteunt, en de methode zoals voorgesteld door de CREG verwerpt. Deze positieve appreciatie komt zowel vanwege de transmissienetbeheerder, producenten, als van vraagzijdebeheer. Wel zijn punctuele wijzigingen voorgesteld: in het consultatierapport wordt gedetailleerd ingegaan op deze punten en het voorontwerp van KB is aangepast waar mogelijk. In bijlage 3 worden deze wijzigingen in track-changes aangegeven, in bijlage 4 wordt het finale voorstel van de AD Energie, dit is het voorontwerp van KB na consultatie, in een cleane versie hernomen.

3.2. Aangepaste methode

Kort samengevat zijn de belangrijkste nieuwigheden en wijzigingen van het voorontwerp van KB:

Hoofdstuk 1: definities

→ *Enkele puur literaire of juridisch-technische wijzigingen*

Hoofdstuk 2: Bepaling van het referentiescenario en de intermediaire waarden om de hoeveelheid aan te kopen capaciteit en de veilingparameters te berekenen

→ *De regulator zal een voorstel opmaken voor zowel het referentiescenario, op basis waarvan de hoeveelheid aan te kopen capaciteit en de veilingparameters berekend zullen worden, als voor de twee intermediaire waarden (de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X).*

→ *Voor beide wordt een governance-proces beschreven dat voorziet in de nodige inspraak van de markspelers, de AD Energie en de netbeheerder. De uiteindelijke beslissing ligt, zoals wettelijk bepaald, bij de Minister.*

→ *De selectie van het referentiescenario zal trapsgewijs gebeuren, vertrekkende van het ERAA of NRAA ("European/National Resource Adequacy Assessment"), maar met de mogelijkheid om de gegevens of hypothesen ervan te actualiseren of aan te passen indien dit opportuun geacht wordt.*

Hoofdstuk 3: Netbeheerdersverslag

→ *Op basis van het weerhouden referentiescenario en de intermediaire waarden, voert de netbeheerder de nodige simulaties en berekeningen uit in overeenstemming met de Europees bepaalde methodologieën hieromtrent en in overeenstemming met de methodologieën die beschreven staan in het KB.*

→ *De resultaten van deze berekeningen worden opgenomen in een verslag, dat (1) de nodige inputgegevens voor de regulator zal bevatten met het oog op de opmaak van zijn voorstel omtrent de parameters die de aan te kopen hoeveelheid capaciteit bepalen en (2) de voorstellen van de netbeheerder voor de andere veilingparameters (i.e. reductiefactoren, intermediaire maximumprijs, referentieprijzen en uitoefenprijzen).*

Hoofdstuk 4: Parameters die de aan te kopen hoeveelheid capaciteit bepalen

→ Aan de hand van de ontvangen berekeningen en in overeenstemming met de methodologieën die beschreven staan in het KB, ontwikkelt de regulator vervolgens een voorstel voor de parameters die de aan te kopen hoeveelheid capaciteit bepalen.

→ Deze parameters vormen samen een vraagcurve die de criteria voor de bevoorradingszekerheid respecteert en die toelaat dat na afloop van de twee veilingen voor hetzelfde leveringsjaar het economische optimum van het systeem bereikt wordt, dat wordt gekenmerkt door het feit dat de LOLE vermenigvuldigd met de waarde van de verwachte niet-geleverde energie gelijk is aan de brutokosten van een nieuwkomer.

Hoofdstukken 5 - 8

→ De verdere hoofdstukken zijn overgenomen van het voorstel zoals eerder door Elia ontwikkeld, mits enkele wijzigingen. Deze betreffen voornamelijk puur literaire, juridische of technische aanpassingen (bv. aanpassing van de artikelnummers waarnaar wordt verwezen, als gevolg van de nieuw ingevoegde hoofdstukken).

→ De inhoudelijke aanpassingen betreffen:

art. 23 §3: voorzien van een methodologie voor de berekening van de referentieprijs voor onrechtstreekse buitenlandse capaciteiten.

- art. 26: toevoeging overgangsbepaling, aangezien het niet noodzakelijk mogelijk zal zijn om het standaardproces en de standaardplanning voor de eerste veiling te volgen.

De AD Energie acht dat door te voorzien dat de regulator zowel het referentiescenario en de twee intermediaire waarden voorstelt, alsook de vraagcurve een antwoord geboden wordt op de vereiste uit artikel 25.4 van de Elektriciteitsverordening dat de lidstaat de parameters waarmee de hoeveelheid in het kader van het capaciteitsmechanisme aangekochte capaciteit wordt bepaald, goedkeurt op basis van een voorstel van de regulator. Het referentiescenario en de twee intermediaire waarden zijn immers bepalend voor de rest van het proces en de uiteindelijke parameters.

De AD Energie acht daarenboven dat (1) doordat de Minister de uiteindelijke beslissing neemt omtrent het te weerhouden referentiescenario en de twee intermediaire waarden en (2) doordat voorzien wordt in een duidelijk beschreven, aangepaste methodologie voor de vraagcurve, dewelke de regulator moet volgen bij het voorstellen van de volumeparameters, de Minister parameters zal kunnen bepalen die, in overeenstemming met de wet, de bevoorradingscriteria respecteren. Zo wordt ook een antwoord geboden aan de bezorgdheden hieromtrent van meerdere marktspelers.